

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

Kallelse/underrättelse

Tid Tisdag 15 oktober 2013 kl. 13:00

Plats Sammanträdesrummet, kommunkontoret Torsby

Val av justerare

Tid för justering

Ärendelista

Nr	Inte offentliga ärenden	Diariernr	Föredragande	Sid
1	Information från Brottsofferjouren Värmland	KST 2013/243	Monica Ekström	1
2	Bidrag till Brottsofferjouren	KST 2013/243	Håkan Laack	2
3	Upprustning av Stjärnans café	KST 2013/620	Gösta Kihlgren	7
4	Mål och vision 2020, delredovisning	KST 2011/146	Angela Birnstein m.fl.	-
5	Ändringar av bolagsordningen	KST 2013/635	Mikael Westin	8
6	Remiss: Alkohol-Narkotika-Doping- och Tobakspolicy	KST 2012/401	Anders Björck	19
7	Ansökan om medel till dopingprevention	KST 2013/618	Håkan Laack	26
8	Motion - Torsby och Sverige har stora möjligheter	KST 2013/560	Håkan Laack	28
9	Meddelanden	KST 2013/13	Johanna Lundkvist	-

Håkan Laack
ordförande

Johanna Lundkvist
sekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kallelse/underrättelse

Kontaktuppgifter tjänstemän

Namn	Titel	E-post	Telefon
Anders Björck	bitr kommunchef samt HR-chef	anders.bjorck@torsby.se	0560-160 86
Angela Birnstein	ekonomichef	angela.birnstein@torsby.se	0560-160 28
Anna Öhgren Bodén	VD Tuab/Näringslivsutv ecklare	anna.ohgren@torsby.se	0560-16018
Johanna Lundkvist	kommunsekreterare	johanna.lundkvist@torsby.se	0560-16066
Margot Enkvist	administrativ chef	margot.enkvist@torsby.se	0560-16010
Mats Olsson	besöksnäringsstrateg	mats.olsson@torsby.se	0560-16201
Susanne Thellberg	säkerhetssamordnare	susanne.thellberg@torsby.se	0560-16123
Thomas Stjernedorff	kommunchef	thomas.stjernedorff@torsby.se	0560-160 01

Torsby kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

sid 10

PROTOKOLL
2013-09-17

§ 86 Information från Brottsofferjouren Värmland

Dnr KST 2013/243

Sammanfattning av ärendet

Brottsofferjouren Värmland planerar att göra besök i samtliga tio kommuner som ingår i deras upptagningsområde och tänkte börja med Torsby kommun. Detta med tanke på att brottsofferjouren i södra och norra Värmland bildat en gemensam förening. Brottsofferjouren är oerhört måna om att utveckla sin verksamhet på bästa sätt och vill gärna ha en bra dialog med kommunerna. Brottsofferjouren har gett förslag på datum.

Arbetsutskottets beslut

I samband med arbetsutskottets sammanträde den 15 oktober är Brottsofferjouren välkomna.

Beslutet skickas till

Brottsofferjouren Värmland
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2013-10-15

Justerarens signatur

Utdragsbestyrkande

exp. 2013-09-20 JH

PROTOKOLL
2013-05-14

§ 51 Brottsofferjouren Värmland ansöker om bidrag

Dnr KST 2013/243

Sammanfattning av ärendet

Sunne kommun, Hagfors kommun, Munkfors kommun och Torsby kommun har fått in ansökan från Brottsofferjouren Värmland om ekonomiskt bidrag.

Sunne kommun anser att det saknas en del underlag för att man ska kunna ta ställning till ansökan och har frågat Torsby kommun om man vill vara med i en skrivelse där man uttrycker önskar om att få in följande kompletteringar:

- Verksamhetsberättelse, bokslutsuppgifter och revisionsberättelse över det senaste verksamhetsåret för Brottsofferjouren i Norra Värmland.
- En redogörelse för hur styrelsen för Brottsofferjouren Värmland planerar verksamheten framöver i norra Värmland.

Handlingar i ärendet

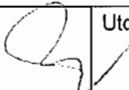
Ansökan om bidrag från Brottsofferjouren Värmland
Förslag till skrivelse till Brottsofferjouren Värmland, 2013-05-10

Arbetsutskottets beslut

Innan Torsby kommun tar ställning till ansökan från Brottsofferjouren Värmland ställer man sig bakom Sunne kommuns önskan om att få in kompletterande handlingar.

Beslutet skickas till

Gunilla Ingemyr, Sunne kommun

Justerarens signatur 	Utdragsbestyrkande Exp 2013-05-29 E
---	---

Brottsofferjouren
Värmland

Karlstad 2013-03-25

Till
Kommunstyrelsen i
Forshaga kommun
Grums kommun
Hagfors kommun
Hammarö kommun
Karlstads kommun
Kils kommun
Munkfors kommun
Sunne kommun
Säffle kommun
Torsby kommun

Ansökan om ekonomiskt bidrag, sex kronor/invånare, för verksamhetsåret 2014 till Brottsofferjouren Värmland

Som ni väl känner till så är Brottsofferjouren en ideell förening som har till uppgift att stödja brottsoffer samt finnas som stöd för vittnen i Tingsrätten samt Hovrätten. Sedan den 1 mars 2013 har Brottsofferjouren Södra Värmland och Brottsofferjouren Norra Värmland gått samman i en gemensam förening, Brottsofferjouren Värmland. I vårt område ingår Karlstad, Hagfors, Hammarö, Grums, Kil, Munkfors, Forshaga, Sunne, Torsby och Säffle kommuner.

Alltsedan augusti 2001 har vi varje tingsdag deltagit med vittnesstödjare vid tingsrätten. Dessutom har vi ett 30-tal personer som arbetar som brottsofferstödjare. Samtliga stödjare arbetar ideellt, men får ersättning för resor och telefonkostnader. Verksamheten har under åren blivit allt mer efterfrågad och flera av de som söker oss har också många gånger stora behov av stöd. Detta ställer bland annat större krav på en kontinuerlig utbildning av fler stödjare.

Under 2013 kommer vi att ägna mycket kraft åt att rekrytera och utbilda nya stödpersoner i de kommuner där vi idag har störst brist på stödjare. Dessutom kommer vi att ytterligare tydliggöra vårt uppdrag i förhållande till andra organisationer och ha en levande diskussion om vår värdegrund.

I dagsläget har vi två personer anställda vid våra lokaler i Trygghetscenter i Karlstad samt en person vid lokalen i Munkfors. Dessa ansvarar för utbildning och samordning av både vittnesstödjare och personliga stödjare till brottsoffer, samt information om verksamheten ut till samhället och de nätverk som vi försöker skapa. Inte minst det sistnämnda är en uppgift som tar allt mer tid i anspråk.

I Säffle har vi en lokal i anslutning till polisstationen där verksamheten har öppet en dag i veckan med kvällsöppet varannan vecka.

Enligt Socialtjänstlagen (5 kap. 11 § SoL) ska socialnämnden i varje kommun ”verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp”. Dessutom *ska* socialnämnden särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden *ska* också särskilt beakta barn som bevittnat våld eller andra övergrepp. I Socialtjänstlagen (3 kap. 4 § SoL) står också att ”socialnämnden ska, när det är lämpligt i sin uppsökande verksamhet samverka med andra samhällsorgan, med organisationer och andra föreningar.” Mot bakgrund av detta ser vi Brottsofferjouren som en värdefull samarbetspart till socialtjänsten i varje kommun.

Våra kostnader består framför allt av löner till våra anställda samt hyra, telefon, utbildningsmaterial och övrig administration.

För verksamhetsåret 2013 har några kommuner beslutat om ett bidrag motsvarande sex kronor per invånare. Det är av allra största vikt att samtliga kommuner höjer bidraget till samma nivå. Detta för att vi ska kunna upprätthålla ett gott, likvärdigt omhändertagande av brottsoffer, vittnen och anhöriga i samtliga kommuner som tillhör jourens upptagningsområde. En satsning på brottsofferstöd och brottsförebyggande arbete måste ses som en investering som ger kommunen mer i utbyte än det satsade bidraget.

Med anledning av ovanstående vädjar vi därför till er om kommunbidrag med **sex kronor** per kommuninvånare. Detta för att vi fortsatt ska ha möjlighet att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och god tillgänglighet. Med tanke på att vi har anställd personal vore det önskvärt om vi kunde få besked om ert beslut angående nivå på bidraget i slutet av 2013.

Vi tycker också det är viktigt att ni har insyn i och kan ta del av vår verksamhet. Av den anledningen vill vi därför uppmana er att utse en representant som adjungeras till vår styrelse. Vi hoppas att ni snarast vill meddela oss vem ni vill utse så att vi har möjlighet att skicka inbjudan och handlingar.

Styrelsen för Brottsofferjouren Värmland

Monica Ekström
Ordförande

Bilagor: Verksamhetsberättelse samt Verksamhetsplan

Brottsofferjouren Värmland

**Drottninggatan 30
652 25 Karlstad
054-18 28 88 Fax 18 96 63
info@sodravamland.boj.se**

Verksamhetsplan 2013 Brottsofferjouren Värmland

Inledning

Brottsofferjouren Värmland verkar inom kommunerna Forshaga, Grums, Hammarö, Karlstad, Kil, Säffle, Torsby, Hagfors, Munkfors och Sunne. Föreningen har ett nära samarbete med övriga brottsofferjourer i länet samt med Brottsofferjurens Regionråd i Värmland.

Andra samarbetsparter är bl.a. Länsstyrelsen, Tingsrätten, Hovrätten, Kriminalvården, Rådgivningen Stella, Bryggan, Alla Kvinnors Hus i Karlstad, Mansjouren, Landstinget i Värmland, Polismyndigheten Värmland, Samtalsakuten, Kommunledning samt Socialförvaltning och elevhälsa i respektive kommun, Svenska kyrkan, Brottsförebyggande Centrum, Insolvens, Rädda Barnen och Hyresgästföreningen.

Brottsofferjourens uppfattning är att behovet av stöd till brottsoffer i framtiden kommer att öka. Det är viktigt att rekrytera nya stödjare med olika bakgrund och erfarenhet. Under året är det av största vikt att vi rekryterar och utbildar brottsofferstödjare i samtliga tio kommuner inom jourens område.

Det är också nödvändigt att BOJ ingår i nätverk med myndigheter, offentliga organisationer och ideella organisationer, vilka arbetar med olika former av brottsofferstöd. Detta för att klara ut rågångar och samordningseffekter mellan intressenternas arbets- och ansvarsområden.

Brottsofferjourens syfte

Brottsofferjouren skall genom samtal och annat stöd hjälpa människor, vilka på olika sätt drabbats av brott. Det rör sig såväl om dem som varit direkt föremål för brott som anhöriga till dessa eller vittnen till brottet.

Brottsofferjouren Värmland

Förslag till budget 2013

Intäkter

Landstingsbidrag	120 000
Kommunbidrag	958 000
Medlemsavgifter	22 500
Medlemsavgifter, företag	5 000
Gåvor	10 000
Boj Regionråd	10 000
Bidrag Brottsoffermyndigheten	337 500
Balanserade projekt	136 009
Räntor	20 000
Summa intäkter	1 619 009

Kostnader

Lokalhyra	58 600
Städning	13 000
Förbrukningsinventarier	10 000
Förbrukningsmaterial	11 000
Mötesverksamhet	32 000
Kurser och konferenser	55 000
Arrangemang	10 000
Styrelsemöten	3 000
Kontorsmaterial, porto	33 000
Trycksaker	12 000
Telefon	54 000
Datakostnader	39 000
Försäkringar	1 100
Uppvaktningar	5 000
Bankkostnader	1 000
Främmande tjänster	30 000
<u>Föreningsavgifter</u>	<u>5 000</u>
	372 700

Löner	738 000
Bilersättning	40 000
Parkeringskostnader	3 000
Resekostnadsersättning	14 000
Kollektiv pensionsförsäkring	56 500
Arbetsgivaravgifter	232 000
Särskild löneskatt	4 000
AMF	4 000
<u>Övriga personalkostnader</u>	<u>10 000</u>
	1 101 500

<u>Summa kostnader</u>	<u>1 474 200</u>
Beräknat överskott	144 809

Upprustning av Stjärnans café.

Vi ser att det finns ett behov av en samlingsplats (hängställe) i centrala Torsby för allmänheten. Framför allt är behovet stort bland våra nyinflyttade, de saknar en samlingsplats där de kan bekanta sig med övriga Torsby bor. De saknar även egen internet uppkoppling därför är behovet stort av ett internetcafé. Vi tror även att vår besöksnäring har ett behov av ett sådant café.

I upprustningen ingår även att cafédelen kommer att bli mer attraktiv för olika arrangemang såsom teater, opera osv., med plats för ca 30 gäster. Även i biosalongen kommer besökarna att få tillgång av trådlöst nätverk.

Planen är att hålla öppet två kvällar i veckan och även lördag eftermiddag. Försäljning av enklare slag såsom kaffe, kaffebröd, dricka, smörgåsar, osv. Två fasta dataplatsar med gratis internet uppkoppling. Personalen kommer att anställas av arbetsmarknadsavdelningen som en arbetsmarknadsinsats. Personalen kommer även att vissa eftermiddagar arbeta på Frykenskolans nyöppnade cafeteria.

För att iordningställa lokalerna, ny inredningen, uppdatera och bygga ut Stjärnas datanätverk är bedömningen att det totalt kommer att kosta ca 100.000 kronor. I detta ingår även en kostnad på ca 35.000 kronor för att bygga ut det trådlösa nätverket i hela biosalongen och även om dragning av inkommande internetledning. Renoverings arbetet kommer att utföras av personal från arbetsmarknadsavdelnings Jobb Center som en arbetsmarknadsinsats.

.....
Gösta Kihlgren

Arbetsmarknadschef

.....
Ingemar Nordström

Kulturchef

Datum
2013-10-02

KSAU

Ändring av bolagsordningar

Den 1 januari 2013 trädde förändringar i kraft i kommunallagen som rör kommunala företag. Dessa förändringar var föranledda av förändringar i lagen om offentlig upphandling, samma datum, som förtydligar vad som gäller upphandling från egna bolag.

Med anledning av detta måste bolagsordningarna i kommunens bolag Torsby Förvaltnings AB, Torsby Flygplats AB och Fritid i Nordvärmland AB ändras för att överensstämma med kommunallagens krav.

En konsekvens av de föreslagna ändringarna är att antalet ledamöter i Fritid i Nordvärmland AB ska minska. I dag är lydelsen att det ska vara minst sju och max nio ledamöter med lika många suppleanter. Förslag till ny lydelse är minst tre och max fem ledamöter med lika många suppleanter. Av dessa ska två till fyra utses av fullmäktige. I dag är det fem ledamöter i styrelsen som är utsedda av fullmäktige. Eftersom bolaget i dag är ett rent förvaltningsbolag där ingen verksamhet bedrivs utöver att hyra ut skidtunneln till Torsby kommun föreslås att fullmäktige beslutar att styrelsen ska bestå av tre ledamöter med lika många suppleanter och att fullmäktige utser två av dessa och att bolagsstämman i Fritid i Nordvärmland AB utser den tredje. Skulle det i en framtid bli så att det kommer att bedrivas någon mer omfattande verksamhet i bolaget finns det då i bolagsordningen möjlighet att utöka styrelsen utan att ändra i bolagsordningen.

I samband med ändringarna i bolagsordningen för Torsby Förvaltnings AB föreslås att det ägardirektiv som antogs av fullmäktige 2005-10-27. Så som ägardirektivet lyder nu ställer det krav på att Torsby Förvaltnings AB, som är moderbolag i bolagskoncernen, ska arbeta mer aktivt med förvaltningen av dotterbolagen. Eftersom det i det praktiska arbetet är kommunstyrelsens arbetsutskott som sköter detta så är Torsby Förvaltnings AB mer av ett holdingbolag. Genom att även skriva in det i bolagsordningen finns inte längre någon anledning att ha kvar ett ägardirektiv för bolaget. Detta gör emellertid inte att styrelsen i Torsby Förvaltnings AB kopplas bort helt. Styrelsen måste även fortsättningsvis ha styrelsemöten där bolagens årsredovisningar och delårsrapporter rapporteras.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att föreslå fullmäktige besluta att

1. Anta förslag till ny bolagsordning i Fritid i Nordvärmland AB
2. Anta förslag till ny bolagsordning i Torsby Flygplats AB
3. Anta förslag till ny bolagsordning i Torsby Förvaltnings AB
4. Uppdra åt fullmäktiges ägarrepresentant att på extra bolagsstämma i respektive bolag anta ny bolagsordning
5. Upphäva fullmäktiges beslut 2005-10-27 § 115 avseende ägardirektiv för Torsby Förvaltnings AB
6. Utse två ledamöter och suppleanter i Fritid i Nordvärmland AB

Bolagsordning för Fritid i Nordvärmland AB

- § 1 **Firma**
Bolagets firma är Fritid i Nordvärmland AB.
- § 2 **Säte**
Styrelsen skall ha sitt säte i Torsby kommun, Värmlands län
- § 3 **Föremålet för bolagets verksamhet**
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att utveckla och förvalta Torsby Skidtunnel samt även att förvalta fastigheter och fritidsanläggningar i Torsby kommun.
- § 4 **Ändamålet med bolagets verksamhet**
Ändamålet med bolagets verksamhet är att med iakttagande av kommunallagens bestämmelser främja en utveckling av turismen och besöksnäringen i kommunen och att främja en uthållig verksamhet för Torsby Skidtunnel.
- § 5 **Fullmäktiges yttranderätt**
Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Torsby kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.
- § 56 **Aktiekapital**
Aktiekapitalet ska utgöra lägst 3 000 000 kronor och högst 12 000 000 kronor.
- § 7 **Antal aktier**
Antalet aktier ska vara lägst 3 000 st och högst 12 000 st.
- § 8 **Styrelse**
Styrelsen ska bestå av lägst tre och högst fem ledamöter med lika många personliga suppleanter.

Två till fyra av styrelseledamöterna utses av kommunfullmäktige i Torsby kommun från tiden från den ordinarie bolagsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Övriga ledamöter utses av bolagsstämman.
- § 9 **Auktoriserad revisor**
För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en auktoriserad revisor med en suppleant. Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämman, enligt 9 kap 21 § i aktiebolagslagen, som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

- § 10 **Lekmannarevisor**
För samma mandatperiod som gäller för bolagets auktoriserade revisor skall kommunfullmäktige i Torsby kommun utse en lekmannarevisor samt en suppleant för denne.

- § 11 **Kallelse till bolagsstämma**
Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

- § 12 **Ärenden på årsstämma**
På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:
 1. Val av ordförande vid stämman.
 2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
 3. Godkännande av styrelsens förslag till dagordning
 4. Val av en eller två justeringsmän.
 5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
 6. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelsen.
 7. Beslut om fastställelse av resultat- och balansräkning.
 8. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
 10. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
 11. Val av revisorer och revisorssuppleanter, när så skall ske.
 12. Annat ärenden som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

- § 13 **Bolagsstämmans kompetens**
Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman.
 - Ram för upptagande av krediter
 - Ställande av säkerhet
 - Bildande av bolag
 - Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant
 - Köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp av 100 000 SEK exkl moms per affärstillfälle
 - Beslut i ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt

- § 14 **Räkenskapsår**
Kalenderår skall vara bolagets räkenskapsår.

- § 15 **Firmateckning**
Styrelsen får bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

- § 16 **Rösträtt**
Vid bolagsstämma får varje röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädda aktier utan begränsning i röstetalet.

- § 17 **Inspektionsrätt**
Kommunstyrelsen i Torsby kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
- § 18 **Hembud**
Har aktie övergått till person, som inte förut är aktieägare i bolaget, ska aktien genast hembjudas aktieägarna eller av aktieägarna ägt bolag, till inlösen genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse. Åtkomsten av aktien ska därvid styrkas samt, där aktien övergått genom köp, uppgift lämnas om den betingade köpeskillingen.

När anmälan gjorts om akties övergång, ska styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad, vars postadress är införd i aktieboken eller eljest känd för bolaget, med anmodan till den, som önskar begagna sig av lösningsrätten, att skriftligen framställa lösningsanspråk hos bolaget inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om akties övergång.

Anmäler sig flera lösningsberättigade ska den aktieägare som innehar den största aktieposten ha företrädesrätt, dock att, om samtidigt flera aktier hembjudits, aktierna först, så långt kan ske, ska fördelas bland dem, som framställt lösningsanspråk och tilldelning skall ske med tidigare ägd andel av det totala antalet aktier i bolaget som fördelningsgrund.

Lösenbeloppet ska utgöras, där fångat är köp, av köpeskillingen, men eljest av belopp, som i brist på åsämjande, bestämmes i den ordning lagen (1999:116) om skiljeförfarande stadgar. Lösenbeloppet ska erläggas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Om inte inom stadgad tid någon lösningsberättigad framställer lösningsanspråk eller lösen inte erlägges inom föreskriven tid, äger den som gjort hembudet att bli registrerad för aktien.
- § 19 **Ändring av bolagsordningen**
Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Torsby kommun.

Godkänd av kommunfullmäktige 2013-xx-xx

Bolagsordning för Torsby Flygplats AB

- § 1 **Firma**
Bolagets firma är Torsby Flygplats AB.
- § 2 **Säte**
Styrelsen ska ha sitt säte i Torsby kommun, Värmlands län.
- § 3 **Föremålet för bolagets verksamhet**
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att handha drift och skötsel av Torsby Flygplats.
- § 4 **Ändamålet med bolagets verksamhet**
Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja utvecklingen av flygkommunikation till förmån för Torsby kommuns invånare och näringsliv.
- § 5 **Fullmäktiges yttranderätt**
Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Torsby kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.
- § 6 **Aktiekapital**
Aktiekapitalet ska vara lägst 2 000 000 kronor och högst 8 000 000 kronor.
- § 7 **Antal aktier**
Antalet aktier ska vara lägst 2 000 st och högst 8 000 st.
- § 8 **Styrelse**
Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst sju ledamöter med lika många personliga suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Torsby kommun från tiden från den ordinarie bolagsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.
- § 9 **Auktoriserad revisor**
För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en auktoriserad revisor med en suppleant. Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämman, enligt 9 kap 21 § i aktiebolagslagen, som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

- § 10 **Lekmannarevisor**
För samma mandat period som gäller för bolagets auktoriserade revisor skall kommunfullmäktige i Torsby kommun utse en lekmannarevisor samt en suppleant för denne.
- § 11 **Kallelse till bolagsstämma**
Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.
- § 12 **Ärenden på årsstämman**
På årsstämman ska följande ärenden behandlas:
1. Val av ordförande vid stämman.
 2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
 3. Godkännande av styrelsens förslag till dagordning
 4. Val av en eller två justeringsmän.
 5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
 6. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelsen.
 7. Beslut om fastställelse av resultat- och balansräkning.
 8. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
 10. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
 11. Val av revisorer och revisorssuppleanter, när så skall ske.
 12. Annat ärenden som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.
- § 13 **Bolagsstämmans kompetens**
Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman.
- Ram för upptagande av krediter
 - Ställande av säkerhet
 - Bildande av bolag
 - Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant
 - Köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp av 100 000 SEK exkl moms per affärstillfälle
 - Andra köp, förvärv eller upplåtelser än som nämnts ovan överstigande ett värde av 1 000 000 SEK exkl moms per affärstillfälle
 - Beslut i ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt
- § 14 **Räkenskapsår**
Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.
- § 15 **Firmateckning**
Styrelsen får bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

- § 16 **Rösträtt**
Vid bolagsstämma får varje röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädda aktier utan begränsning i röstetalet.
- § 17 **Inspektionsrätt**
Kommunstyrelsen i Torsby kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
- § 18 **Ändring av bolagsordningen**
Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Torsby kommun.

Godkänd av kommunfullmäktige 2013-xx-xx

Bolagsordning för Torsby Förvaltnings AB

- § 1 **Firma**
Bolagets firma är Torsby Förvaltnings AB.
- § 2 **Säte**
Styrelsen skall ha sitt säte i Torsby kommun, Värmlands län.
- § 3 **Föremålet för bolagets verksamhet**
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta aktierna i de kommunala aktiebolagen Torsby Bostäder AB, Fritid i Nordvärmland AB, Torsby Flygplats AB och i de övriga bolag som Torsby kommun kan komma att bilda samt idka därmed förenlig verksamhet.
- § 4 **Ändamålet med bolagets verksamhet**

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunallagens bestämmelser förvalta de aktier som omnämns i § 3.

Bolaget är ett holdingbolag till Torsby kommun och skall vid behov medverka till ekonomisk samordning mellan Torsby kommun och de bolag som åsyftas i § 3.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Torsby kommun.
- § 5 **Fullmäktiges yttranderätt**
Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Torsby kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.
- § 6 **Aktiekapital**
Aktiekapitalet skall utgöra lägst 100 000 kronor och högst 400 000 kronor.
- § 7 **Aktiebelopp**
I bolaget skall finnas lägst 100 aktier och högst 400 aktier.
- § 8 **Styrelse**
Styrelse skall bestå av lägst fem och högst sju ledamöter med lika många personliga suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Torsby kommun från tiden från den ordinarie bolagsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den bolagsstämman som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

- § 9 **Auktoriserad revisor**
För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en auktoriserad revisor med en suppleant. Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämman, enligt 9 kap 21 § i aktiebolagslagen, som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.
- § 10 **Lekmannarevisor**
För samma mandat period som gäller för bolagets auktoriserade revisor skall kommunfullmäktige i Torsby kommun utse en lekmannarevisor samt en suppleant för denne.
- § 11 **Kallelse till bolagsstämma**
Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.
- § 12 **Ärenden på årsstämma**
På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:
1. Val av ordförande vid stämman.
 2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
 3. Val av en eller två justeringsmän.
 4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
 5. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelsen.
 6. Beslut om fastställelse av resultat- och balansräkning.
 7. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 8. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
 9. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
 10. Val av revisorer och revisorssuppleanter, när så skall ske.
 11. Annat ärenden som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.
- § 13 **Bolagsstämmans kompetens**
Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman.
- Ram för upptagande av krediter
 - Ställande av säkerhet
 - Bildande av bolag
 - Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant
 - Köp eller försäljning av fast egendom
 - Andra köp, förvärv eller upplåtelse än som nämnts ovan överstigande ett värde av 100 000 SEK exkl moms per affärstillfälle
 - Beslut i ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt
- § 14 **Räkenskapsår**
Kalenderår skall vara bolagets räkenskapsår.

- § 15 **Firmateckning**
Styrelsen får bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.
- § 16 **Rösträtt**
Vid bolagsstämma får varje röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädda aktier utan begränsning i röstetalet.
- § 17 **Inspektionsrätt**
Kommunstyrelsen i Torsby kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
- § 18 **Ändring av bolagsordningen**
Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Torsby kommun.

Godkänd av kommunfullmäktige 2013-xx-xx

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärende; Remiss Kommunens alkohol-, narkotika, doping- och tobakspolicy.

Socialnämnden har remitterat förslag till ny kommunalpolicy avseende alkohol, narkotika, doping och tobak.

Synpunkter

Kommunstyrelsens arbetsutskott anser att förslaget till ny policy i rubricerat ärende är väl genomarbetad. Dokumentet har en tydlig struktur i sin uppbyggnad samtidigt som ansvaret för dessa frågor har förtydligats i förhållande till tidigare dokument. Arbetsutskottet är av den uppfattningen att policyn kommer att utgöra en bra grund för det fortsatta arbetet inom området. Det är mycket positivt att vikten av samverkan samt tidiga insatser lyfts fram på ett tydligt sätt i policyn.

Förslag till beslut

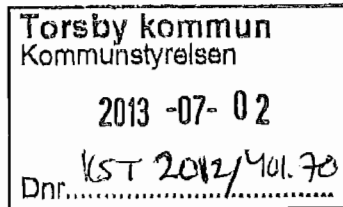
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås ställa sig remissförslaget till ny policy avseende alkohol, narkotika, doping och tobak.

För Torsby kommun

Anders Björck
Bitr. kommunchef

Datum
2013-07-01

Diarienummer
2013/86.70

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden
Överförmyndarnämnden

Remiss

Socialnämnden har fått i uppdrag att revidera kommunens Alkohol-Narkotika-Doping- och Tobakspolicy.

Socialnämnden beslutade att skicka ut policyn på remiss till övriga nämnder i Torsby kommun.

Yttrandet ska ha inkommit till 31. Socialnämnden senast den 31 oktober 2013.

Birgitta Nilsson

Torsby kommuns Alkohol- Narkotika- Doping- och Tobakspolicy

Torsby kommuns Alkohol- Narkotika- Doping- och Tobakspolicy

Inledning

Torsby kommuns ANDT-förebyggande arbete syftar till att ge befolkningen möjlighet till en god livskvalitet och utgör ett viktigt inslag i arbetet med att ge barn och ungdomar en god uppväxtmiljö. Riksdagen har antagit en samlad nationell ANDT- strategi där samverkan är prioriterad på alla nivåer; inom EU, nationellt, regionalt och lokalt. Ett målmedvetet och långsiktigt ANDT- förebyggande arbete bidrar till vinster både vad gäller hälsa och ekonomi både på individ- och samhällsnivå. Med det regionala dokumentet, Strategi ANDT-förebyggande i Värmland 2012-2015, som förebild, formar Torsby kommun sitt eget arbete under motsvarande tid.

Framgångs- faktorer

I Strategi ANDT-förebyggande arbete i Värmland anges följande framgångsfaktorer för ett väl fungerande lokalt ANDT-förebyggande arbete, vilka är hämtade från utvärdering av tidigare insatser i länet:

- Att det ANDT-förebyggande arbetet är viktigt och har hög prioritet i kommunen.
- Att det finns en lokal samordningsfunktion med mandat och tydlig strategisk roll.
- Att det finns stödstruktur/organisation där beslutsfattare ingår.
- Att det finns en samsyn om vad förebyggande arbete innebär.
- Att det finns fungerande samverkan mellan flera aktörer med tydlig rollfördelning.
- Att det finns fungerande nätverk och mötesplatser.
- Att uppdragsgivare efterfrågar regelbundna lägesrapporter.

(Svensk alkoholforskning visar att mest effektivt, vad gäller att förebygga ANDT-relaterade problem och skador är att kombinera olika verk samma åtgärder)

Det ANDT- förebyggande arbetet i Torsby ska:

- genomsyras av att flera aktörer under lång tid, genomför många åtgärder samtidigt, inom flera insatsområden, utifrån gemensamma mål.
- riktas till hela befolkningen, men barn, ungdomar och föräldrar är särskilt prioriterade målgrupper
- utveckla samverkan och vara ett gemensamt ansvar för kommunen, landstinget, polisen, andra myndigheter i samverkan med frivilligorganisationer och övriga samhället
- innehålla främjande och förebyggande insatser likaväl som insatser för tidig upptäckt och stöd, vård och behandling
- innehålla insatser för att minska både tillgång och efterfrågan
- i första hand baseras på metoder som har vetenskapligt stöd eller har väl beprövad erfarenhet

Övergripande mål

Det övergripande målet med Torsby kommuns ANDT-strategi är:

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.”

Ungdomar är en prioriterad målgrupp och vi ska upprätthålla och utveckla organisationen av det lokala ANDT-arbetet.

Långsiktiga mål

1. Tillgång till narkotika, dopingmedel, alkohol och tobak skall minska

- *Utveckla och behålla samarbetet med andra myndigheter, nämnder och kommuner.*
- *Arbeta utifrån Ansvarfull alkoholserving.*
- *Kontinuerlig tillsyn av försäljning av öl II, tobak och receptfria läkemedel.*
- *Ingen försäljning av alkohol ska ske till den som är underårig i restaurang eller butik.*
- *Ingen försäljning av alkohol ska ske till den som är märkbart berusad i restaurang eller butik.*
- *Langning av tobak, alkohol och droger skall motverkas.*
- *Utveckla samverkan mellan tillsyn och förebyggande arbete.*
- *Utveckla samverkan med polisen för att bekämpa den illegala handeln av tobak alkohol och droger.*
- *Arbeta förebyggande och informativt till föräldrar gällande ungas internetanvändning.*
- *Samverka i opinionsbildande insatser som debattartiklar, lokala kampanjer som t ex Tipsa tull och polis, Stoppa langningen och Tänk om.*

2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, doping och tobak.

- *Kommunen skall erbjuda ändamålsenligt stöd eller vård till föräldrar med risk- eller missbruk.*
- *Det stöd som erbjuds barn som lever i familjer med missbruk skall utvecklas.*
- *Samverkan på lokal nivå skall förbättras mellan de yrkesgrupper och verksamheter som möter barn som far illa eller riskerar att fara illa till följd av andras eller eget risk- eller missbruk.*

3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska

- *Samordnade insatser som bidrar till tidig upptäckt skall förstärkas.*
- *Kunskapsbaserade metoder skall användas för att motverka narkotika- och dopingmissbruket i samhället.*
- *Metoder som har effekt på barn och ungdomars vilja att börja använda tobak skall utvecklas.*

- *Kommunen skall främja attraktiv och strukturerad kultur- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar.*
 - *Kommunen skall erbjuda främjande och förebyggande ungdomsarrangemang som ska vara fria från alkohol, tobak och droger.*
 - *Kommunens barn och ungdomar ska erbjudas trygga och drogfria miljöer*
 - *Alla grund- och gymnasieskolor skall ha en aktuell och känd ANDT-policy*
 - *Kommunens skolor skall främja utvecklingen av hälsosam livsstil och erbjuda gott skolklimat.*
 - *Arbetet med att efterleva regler av rökfria miljöer skall utvecklas.*
 - *Fortsatt satsning för att minska langningen.*
 - *En fortsatt satsning för att ytterligare förbättra efterlevande av åldersgränser.*
 - *Grund och gymnasieskolor skall få möjlighet att få ta del av utbildningsinsatser för att utveckla undervisningen om ANDT.*
 - *Fortsatt och utveckla samarbete mellan myndigheter, näringsliv, föreningar och föräldrar.*
4. **Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska**
- *Samordnade insatser som bidrar till tidig upptäckt skall förstärkas.*
 - *Levandegöra befintlig policy och aktivt arbeta för att stödja kommunens anställda med risk- och missbruksproblem.*
5. **Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.**
- *En fortsatt satsning på kunskap och metod- utveckling skall prioriteras.*
6. **Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.**
- *Strukturer för samverkan mellan polismyndighet och kommuner och beroendevård, länsstyrelsen och trafikmyndigheter skall fortsätta utvecklas.*
 - *Användandet av alkolås och liknande teknik som kan hindra påverkade personer att köra skall öka.*
 - *Kunskapen om det alkohol- narkotika- och dopingrelaterade våldets omfattning och karaktär skall öka.*
 - *Vidta åtgärder för att minska ungas dödlighet som orsakats av ANDT. Rutiner för samverkan mellan akutvård- och beroendevård skall förbättras.*

Ansvarsfördelning

Med denna policy som utgångspunkt anges huvudinriktningen för Torsby kommuns alkohol- narkotika- doping- och tobaksfrågor. Tosam styr inriktning och följer upp på övergripande nivå. Varje berörd nämnd och förvaltning har ansvar för att inriktningen i policyn omsätts och efterföljs. Alla anställda skall ha kännedom om innehållet. Förtydligande sker i berörda förvaltningars verksamhetsplan och/eller särskilt dokument. Dessa bör innehålla insatser, arbetssätt, resurser, ansvarig och uppföljning.

Uppföljning

Uppföljning redovisas i berörda nämnders årsredovisning. Uppföljning sker också i särskild rapport till KS/KF årligen. En del av uppföljningen är att följa utvecklingen inom ANDT-området från befolkningsundersökningen Liv och hälsa, Elsadata och drogvaneundersökningar.

Datum
2013-09-30

Till Kommunstyrelsen

Ansökan om medel till dopingprevention

Tisdagskvällen 29/10 och onsdagen 30/10 kommer Tommy Moberg på besök till Torsby och föreläser om doping. På tisdagen vänder sig föreläsningen till föreningsliv, föräldrar och andra vuxna och på onsdagen till all skolpersonal på högstadiet och gymnasiet.

Tommy Moberg, socionom och doktorand på Göteborgs Universitet- institutionen för socialt arbete, är expert i frågor kring ungdom, dopning och missbruk. Tommy är tillsammans med Gunnar Hermansson författare till böckerna "Mandom, mod och morske män" och "Anabola androgena steroider".

Total kostnad för Tommy Mobergs besök är 17 500 kr (inkluderar föreläsning, hotellrum, resa)

Ansöker härmed om medel till denna föreläsning.

Bakgrund till denna satsning

Torsby kommun är en av fem kommuner i Värmland som har fått erbjudandet att delta i *Prodis*. (prevention av doping i Sverige) Övriga kommuner är Munkfors, Grums, Hammarö och Karlstad. Att just dessa kommuner blivit utvalda är ingen slump. Till exempel i Torsby har de senaste åren flera dödsfall inträffat bland ungdomar och några av dessa dödsfall misstänks bero på användandet av anabola steroider.

Vårt lokala arbete

Tommy Mobergs besök ska ses som ett startskott för en satsning där vi på bred front jobbar med dopingproblematiken. En tvärspektoriell arbetsgrupp med personer från följande verksamheter har bildats

- Skolrepresentant (gymnasienivå)
- Elevhälsan (gymnasienivå)
- Socialförvaltningen
- Fritidsavdelningen
- ANDT- samordnare

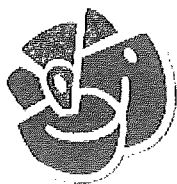
Kommungruppen kompletteras också av representanter från Polismyndigheten samt SISU (Idrottens studieförbund)

Framgångsfaktorer framtagna av arbetsgruppen tillsammans med länsnätverket

- *Samsyn och stöd.* Det måste finnas ett uttalat bra stöd från kommunledning och förvaltningschefer för detta arbete. Arbetsgruppen måste ha mandat att arbeta med frågan och dopningsproblematiken måste tas med som ett viktigt arbete hos berörda förvaltningar, hos polis och hos SISU idrottsutbildarna.
- *Förebyggande och främjande.* Det mest framgångsrika är att försöka få ungdomarna att aldrig börja. Har de väl börjat använda anabola steroider så är det i stort sett omöjligt att få dem att ändra sig. Med ökad kunskap om riskerna blir det lättare att avstå. Denna kunskap ska man få på ett naturligt sätt via undervisningen i skolan. Det ska "byggas in i väggarna" på något sätt. Bättre kunskap bland föräldrar och andra vuxna är också förebyggande. Ökad kunskap och information om kosttillskott och vilka risker bruk av dessa innebär, ska också förmedlas av så många som möjligt.
- *Gym lokaler.* Gym ägarna och fastighetsägarna måste ta avstånd från all form av doping. Detta kan ske genom anslag och genom god information när kunderna skriver kontrakt eller på annat sätt betalar för sin träning eller lokalhyra.
- *Upptäcka och åtgärda.* Det är viktigt att så många som möjligt lär sig att tidigt kunna se om något inte står rätt till. Det är också viktigt att alla känner till vart man kan vända sig för att få hjälp.
- *Behandla och hjälpa.* När man väl upptäckt att någon brukar anabola steroider är det viktigt med kort handläggningstid och att möjlighet till bra behandling finns att få. Det är också viktigt att ha en plan för hur vi tar hand om anhöriga till den som upptäckts.
- *Samverkan.* Om allt ovan nämnda ska fungera på ett bra sätt krävs god samverkan mellan alla berörda aktörer. *Styrdokument.* Ett övergripande styrdokument (Alkohol och drogpolicy) är framtaget och ute på remiss. Det viktiga är dock att det kopplas konkreta handlingsplaner till detta dokument, om vad som ska göras, vem som ska göra och när det ska vara utfört. Alla styrdokument och handlingsplaner skall regelbundet utvärderas och vid behov revideras.

Vänliga hälsningar

Jörgen

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

MOTION TILL TORSBY KOMMUNFULLMÄKTIGE

Torsby och Sverige har stora möjligheter

Sverige är summan av dess invånare. Med invånare från fler kulturer och länder får landet nya perspektiv och nya erfarenheter. Detta stärker näringslivets möjligheter, ökar kulturlivets spännvidd och medverkar till nyfikenhet. Varje land och bygd i varje tid mår bra av nya perspektiv.

Men när skillnader mellan fattig och rik blir allt större och när segregationen tilltar i såväl boende som skola och arbetsliv skapas en social oro och spänningar. Den relativa fattigdomen skapar hopplöshet och frånvaro av framtidstro.

Vi ser nu hur den strukturella rasismen inte hanterats med nödvändig kraft. Med ökande klyftor ökar motsättningar i samhället och grupp ställs mot grupp. Ojämlighet mellan män och kvinnor liksom förakt för hbtq-personer, antisemitism, islamofobi, antiziganism, afrofobi och annan främlingsfientlighet är värderingar som tyvärr inte är utrotade i Sverige och i Torsby.

Människors vardag påverkas av effekterna av en stor mängd till synes obetydliga beslut och attityder som tillsammans utgör den strukturella rasismen i vårt land. Detta syns när personer med goda meriter men med utländskt klingande namn inte ges samma möjligheter i samhället.

Vägen framåt förutsätter att samhället och alla invånare i ord och handling står upp för alla människors lika värde och rätt att utöva sin tro i Sverige och i vår kommun, men detta räcker inte. Det som krävs är en väl fungerande generell välfärd, minskade klyftor, jobb och utbildning till alla, goda bostäder och hopp inför framtiden.

Socialdemokraterna i Torsby kommunfullmäktige föreslår:

- Att Torsby kommun tar ett tydligt ansvar lokalt i projektet Ett Öppnare Värmland för minskad arbetslöshet i vår kommun..
- Att grundskola och gymnasium får stöd i arbetet med demokrati och värdegrundsfrågor som tydliggör ojämlikhet mellan män och kvinnor, liksom förakt för hbtq-personer, antisemitism, islamofobi, antiziganism, afrofobi och annan främlingsfientlighet
- Att kommunfullmäktige tillsätter en demokratiberedning för att höja medborgarinflytandet i kommunen och valdeltagandet i de allmänna valen som i Europa parlamentsvalet.
- Att Torsby kommun ansluter sig till ett svenskt nätverk av kommuner mot rasism och diskriminering som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting

Torsby 20130904

Eva-Lena Gustavsson
Kommunfullmäktiges ordförande (S)

Håkan Laack
Kommunstyrelsens ordförande (S)